

Стоматологічні захворювання в практиці середнього медичного працівника Класифікація, симптоматика та основи догляду.

Роль гігієни порожнини рота у збереженні загального здоров'я.

Поняття про основні патологічні процеси.

Будова зуба та тканин пародонта (коротко)

Тканини зуба

емаль (найтвердіша тканина),
дентин, цемент, пульпа (судинно-
нервовий пучок).

Пародонт

комплекс тканин, що утримують
зуб (ясна, періодонт,
альвеолярна кістка).

Склад слини

її роль у ремінералізації та
захисті від бактерій.

Карієс зубів: Стадії та клініка

Карієс — патологічний процес, що супроводжується демінералізацією та руйнуванням твердих тканин зуба.

○

1 Стадія плями

біла або темна пляма (без болю).

○

3 Середній карієс

ураження дентину (короткочасний біль від температурних подразників).

○

2 Поверхневий карієс

руйнування емалі (чутливість до солодкого, кислого).

○

4 Глибокий карієс

глибока порожнина (інтенсивний біль, що швидко минає після усунення подразника).

Пульпіт: Коли «зуб розболівся по-справжньому»

Визначення: запалення пульпи («нерва»), зазвичай як ускладнення карієсу.

СИМПТОМИ:

- Самостійний (спонтанний) біль, що виникає без подразників.
- Нічні болі (характерна ознака).
- Біль іррадіює (віддає) у вухо, скроню або сусідні зуби.

Допомога: знеболювальні та негайне направлення до стоматолога.

Періодонтит: Ризик втрати зуба

Визначення: запалення тканин навколо кореня зуба.

Клінічна

картина:

- Відчуття «виросшого зуба» (біль при накушуванні).
- набряк ясен, можливе формування нориці (гнійника).
- Рухомість зуба.

Небезпека: ризик виникнення остеомієліту щелепи та одонтогенного сепсису.

Захворювання пародонта: Гінгівіт та Пародонтит

Захворювання	Ключові ознаки
Гінгівіт	Запалення лише ясен: кровоточивість, набряк, почервоніння. Цілісність прикріплення зуба не порушена.
Пародонтит	Руйнування кістки та зв'язок: утворення ясенних кишень, виділення гною, рухомість зубів.

Стоматити: Ураження слизової оболонки

Афтозний стоматит

поява болючих виразок (афт) з білим нальотом.

Герпетичний стоматит

вірусне ураження, пухирці, що зливаються, висока температура.

Кандидоз (молочниця)

білий сироподібний наліт (часто після антибіотикотерапії).

Допомога: антисептики, знеболювальні гелі, дієта (неподрознююча їжа).

Невідкладні стани: Периостит та Абсцес

Периостит («флюс»): запалення окістя. Характеризується вираженим набряком м'яких тканин обличчя («щока напухла»).

Тактика медпрацівника:

1. Ніяких зігріваючих компресів! (це прискорює поширення інфекції).
2. Холод зовнішньо.
3. Термінова госпіталізація до щелепно-лицьової хірургії.

Профілактика стоматологічних захворювань

Первинна:

- гігієна (чищення 2 рази на день)
- використання флосу (нитки)
- раціональне харчування (менше цукру)

Вторинна:

- професійна гігієна у лікаря (видалення каменю)
- санація порожнини рота кожні 6 місяців

Герметизація фісур:

запечатування природних заглиблень на жувальних зубах у дітей.

Зв'язок стоматології з соматичним здоров'ям

Хронічне вогнище інфекції в роті — фактор ризику для **ревматизму, міокардиту та хвороб нирок**.

Пародонтит часто є першим симптомом **цукрового діабету**.

- Завдання медичного працівника — вчасно помітити патологію та переконати пацієнта в необхідності лікування.